

Sygn. akt III AUa 453/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Monika Kowalska (spr.)
Sędziowie:	SSA Feliksa Wilk SSA Marta Fidzińska - Juszcak
Protokolant:	sekr. sądowy Barbara Dudzik

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **J. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 lutego 2014 r. sygn. akt VII U 1027/13

z m i e n i a zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że przyznaje J. R. świadczenie przedemerytalne od dnia 16 kwietnia 2013 r.

Sygn. akt III AUa 453/14

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 6 lutego 2014 r. zmienił zaskarżoną przez wnioskodawczynię J. R. decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 18 marca 2013 r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni świadczenie przedemerytalne od dnia 1 lutego 2013 r.

Decyzją z dnia 18 marca 2013 r. organ rentowy odmówił przyznania wnioskodawczyni świadczenia przedemerytalnego uzasadniając to tym, że nie udowodniła ona 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a jedynie 27 lat, 11 miesięcy i 4 dni. Organ rentowy odmówił doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym rodziców od 4 lutego 1971 r. do 31 lipca 1974 r., jak też wskazał, że z zaświadczenia PUP w W. nie wynika, aby w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawczyni nie odmówiła bez uzasadnionej

przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni J. R., ur. (...), do dnia 15 stycznia 2011 r. zatrudniona była w Przedsiębiorstwie Usługowym (...), a stosunek pracy ustał wskutek wypowiedzenia umowy przez pracodawcę z przyczyn nie dotyczących pracowników. Od dnia 29 listopada 2011 r. wnioskodawczyni zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w W.. Dnia 30 stycznia 2013 r. PUP w W. wydał zaświadczenie potwierdzające, że wnioskodawczyni od 6 stycznia 2012 r. do 5 stycznia 2013 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych. Wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego J. R. złożyła w dniu 1 lutego 2013 r., a po rozpatrzeniu tego wniosku organ rentowy uznał za udowodniony staż ubezpieczeniowy wynoszący 20 lat, 11 miesięcy i 10 dni okresów składkowych oraz 6 lat, 11 miesięcy i 24 dni okresów nieskładkowych tj. łącznie 27 lat, 11 miesięcy i 4 dni. W latach 1971 – 1974 rodzice wnioskodawczyni byli właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni ponad 1,5 ha położonego w M., dodatkowo dzierżawili grunty rolne o powierzchni ponad 1,5 ha. W skład gospodarstwa oprócz domu mieszkalnego wchodziła stodoła i stajnia, hodowano konie, świnie, bydło (krowy, cielęta, byka) i drób, uprawiano zboże, ziemniaki, buraki, bób, pomidory (około 4-5 tys. sadzonek rocznie), prowadzono sad. Rodzice wnioskodawczyni posiadali maszyny rolnicze potrzebne do wykonywania prac polowych. Głównym i stałym źródłem utrzymania rodziców wnioskodawczyni był dochód uzyskiwany z gospodarstwa rolnego. Rodzina wnioskodawczyni liczyła 5 osób, obejmując rodziców i troje dzieci, w tym wnioskodawczynię i jej dwóch braci. Wnioskodawczyni po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuowała naukę w Technikum (...) Dojazd do szkoły zajmował jej około 30 minut w jedną stronę, a ze szkoły wracała około godziny 14 .00. W okresie od 4 lutego 1971 r. do 31 lipca 1974 r. wnioskodawczyni wykonywała prace w gospodarstwie rolnym rodziców, a rodzaj i charakter tych prac zależał od pory roku oraz aktualnych potrzeb (uprawa ziemniaków, buraków, plewienie w polu, przesadzanie sadzonek, zbiór owoców i warzyw w tym pomidorów i bobu, prace przy żywym inwentarzu oraz przy sianokosach i żniwach). Czynności te wykonywała codziennie, przez co najmniej 4 godzinny, a w dniach wolnych od szkoły oraz gdy zaszła taka potrzeba. po kilkanaście godzin dziennie. Wnioskodawczyni w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny podjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie i wskazał, że stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001), w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn. Z przepisu art. 2 ust. 3 cyt. ustawy wynika, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki: 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna; 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych; 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Sąd Okręgowy podniósł, że postępowanie dowodowe wykazało, iż wnioskodawczyni od 4 lutego 1971 r. do 31 lipca 1974 r. pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, a praca ta miała charakter stały (wykonywana była codziennie przez co najmniej 4 godziny). Doliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym wynoszącego ponad 3 lata do uwzględnionego przez organ rentowy stażu ubezpieczeniowego wynoszącego 27 lat, 11 miesięcy i 4 dni okresów składkowych

i nieskładkowych powoduje, że wnioskodawczyni legitymuje się co najmniej 30 - letnim okresem obejmującym okresy składkowe i nieskładkowe, co implikuje przyznanie jej świadczenia przedemerytalnego, na podstawie art. 2 ust 1 pkt 2 ww. ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej daty przyznania świadczenia, zarzucił: naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. polegające na sprzeczności istotnych ustaleń Sądu I instancji z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że całość wymaganych dokumentów złożona została równocześnie z formalnym wnioskiem o świadczenie przedemerytalne, czyli 1 lutego 2013 r.; naruszenie prawa materialnego, tj. art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych poprzez przyjęcie, że wnioskodawczyni nabyła prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia złożenia wniosku w dniu 1 lutego 2013 r.

Podnosząc te zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej daty przyznania świadczenia. Apelujący podniósł, że w zaświadczeniu PUP w W. dołączonym do wniosku o świadczenie przedemerytalne brak było informacji, czy w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawczyni nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia, natomiast zaświadczenie zawierające w swojej treści taką informację zostało przedłożone dopiero w dniu 15 kwietnia 2013 r. W świetle art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych przedłożenie prawidłowego zaświadczenia z urzędu pracy jest warunkiem powstania prawa do świadczenia przedemerytalnego, dlatego świadczenie przedemerytalne może być przyznane nie wcześniej niż od 16 kwietnia 2013 r.

Wnioskodawczyni w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie. Podniosła, że stanowisko organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ w zaświadczeniu z dnia 30 stycznia 2013 r. znajduje się informacja o pobranych kwotach zasiłku, co świadczy o tym, iż nie mogła ona odmówić przyjęcia propozycji zatrudnienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Organ rentowy trafnie zarzucił, że Sąd I instancji błędnie ustalił datę od której przysługuje wnioskodawczyni świadczenia przedemerytalnego, określając ją na dzień 1 lutego 2013 r.

Stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2014 r. o świadczeniach przedemerytalnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r. poz. 170) prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3, a pod pojęciem tych dokumentów należy rozumieć dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W orzecznictwie podkreśla się, że w przypadku świadczenia, jakim jest świadczenie przedemerytalne, prawo do tego świadczenia powstaje następnego dnia po złożeniu wniosku wraz z wymaganymi dokumentami, a nie z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa (patrz: np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r. II UK 209/11 OSNP 2013/7-8/88).

Skoro zgodnie z art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, prawo do tego świadczenia jest uzależnione m.in. od tego, czy osoba ubiegająca się o świadczenie w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych, to przedłożenie zaświadczenia zawierającego tego rodzaju informację należy rozumieć jako „przedłożenie dowodu uzasadniającego prawo do świadczenia przedemerytalnego” w rozumieniu art. 7 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

W rozpoznawanej sprawie nie budzi wątpliwości, że w dniu 1 lutego 2013 r. J. R. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego

i dołączyła do niego zaświadczenie z PUP w W. datowane na dzień 30 stycznia 2013 r., które jednak nie zawierało w swojej treści informacji, czy w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawczyni nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia

w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Z powodu braku tej informacji w zaświadczeniu przedłożonym w dniu 1 lutego 2013 r. nie było podstaw do przyznania spornego świadczenia w oparciu o wniosek z dnia 1 lutego 2013 r.

i dołączone do niego dokumenty. Na marginesie zauważyć należy, że nawet gdyby zaświadczenie przedłożone wraz z wnioskiem z dnia 1 lutego 2013 r. zawierało informację o tym, czy w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawczyni nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, to i tak prawidłowe byłoby przyznanie spornego świadczenia nie od dnia 1 lutego 2013 r., jak ustalił to Sąd I instancji, lecz od dnia 2 lutego 2013 r., czyli „od następnego dnia po dniu złożenia wniosku”, jak wynika to z art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Zaświadczenie zawierające informację o tym, czy wnioskodawczyni w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawczyni nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zostało przedłożone w dniu 15 kwietnia 2013 r., a ponieważ prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami, świadczenie przedemerytalne winno zostać przyznane wnioskodawczyni od dnia 16 kwietnia 2013 r.

Mając to na względzie Sąd Apelacyjny, orzekając na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że przyznał wnioskodawczyni świadczenie przedemerytalne od dnia 16 kwietnia 2013 r.